

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶ
ՍՏԵՓԱՆԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
2018-2022 թթ.**

ՍՏԵՓԱՆԱՎԱՆ

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք.....	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն.....	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....	4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը.....	5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը.....	24
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները.....	26
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ.....	27
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն.....	29
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....	30
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական.....	30
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ.....	20
4. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում.....	35
5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ.....	35

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Ստեփանավան խոշորացված համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագիրը՝ նախատեսված 2018-2022թթ. համար, իր մեջ ներառում է համայնքի պատմաաշխարհագրական, ժողովրդագրական, սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը, տնտեսական զարգացման միջոցները, համայնքային իրավասությանը ենթակա հատվածի և համայնքում գործող այլ կազմակերպությունների ու կառույցների՝ համայնքի զարգացմանը նպաստող մեխանիզմների մշակումը, տնտեսության առանձին ճյուղերի, նյութատեխնիկական, բնապահպանական, արտադրական ծառայությունների, միջհամայնքային և արտասահմանյան ծրագրերի, տուրիզմի և ժամանցի կազմակերպման, կապիտալ ներդրումների արդյունավետության բարձրացման, ֆինանսական, քաղաքաշինական, կադրային, առևտրի, սպասարկման, կրթական, մարզամշակութային և այլ համալիր ծրագրերի զարգացման ուղիները, համայնքի տարբեր ոլորտների նկարագիրը և 2018-2022թթ. ակնկալվող առաջընթացը:

Մեր խոշորացված համայնքի զարգացումը ինչպես առաջիկա 5 տարիներին, այնպես էլ առհասարակ, տեսնում եմ տուրիզմի զարգացման մեջ, ինչի համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է զարգացնել ենթակառուցվածքները, մասնավորապես՝ նորոգել, վերակառուցել ճանապարհները, ստեղծել արդիական ժամանցի վայրեր, զարգացնել և խրախուսել հյուրանոցային բիզնեսը, ինչպես նաև ստեղծել առավել նպաստավոր պայմաններ հովելների համար, որի համար նախատեսում ենք առաջիկա 5 տարիներին առավել մեծ ուշադրություն դարձնել քաղաքաշինությանը, գյուղատնտեսության զարգացմանը: Համայնքի տարածքում հնարավոր է էլ ավելի զարգացնել փոքր ու միջին բիզնեսը. հաջողությամբ կարող են գործել կարի, հացամթերքի, խմորեղենի, գյուղատնտեսական արտադրանքների այլ նմանօրինակ արտադրամասեր:

Մեր խոշորացված համայնքի հիմնական խնդիրը ներհամայնքային և միջհամայնքային ճանապարհների ու զբոսաշրջային անցուղիների բարեկարգումն և հիմնանորոգումն է: Երկրորդ տեղում կարելի է առանձնացնել ժամանցի վայրերի բացակայությունը և զբոսաշրջիկներին առավել հետաքրքրող վայրերի ոչ լիարժեք հարմարեցումը, ինչն իր հերթին բացասաբար է ազդում ինչպես Հայաստանի տարբեր վայրերից, այնպես էլ աշխարհի տարբեր անկյուններից զբոսաշրջիկներ ներգրավելու գործընթացի վրա: Իհարկե, մենք քաջ գիտակցում ենք, որ նշված աշխատանքների համար երկար ժամանակ է պետք, բայց, հաշվի առնելով համայնքի աշխարհագրական դիրքը, մեղմ կլիման և զարգացման մեծ հեռանկարները, պետք է արձանագրել, որ զբոսաշրջության զարգացման ուղղությամբ արված ցանկացած՝ անգամ փոքր քայլ տալիս է դրական արդյունք: Եթե մենք

կարողանանք մեր համայնքը մատչելի և գրավիչ դարձնել զբոսաշրջիկների համար, հետզհետե կլուծենք նաև մեծ թվով աշխատատեղերի խնդիր: Այս ամենի համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է արդիականացնել ենթակառուցվածքները:

Ստեփանավանի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման, քննարկման և հաստատման գործընթացը, հիրավի, շատ ժամանակատար և ծավալուն էր, որին մասնակցություն են ունեցել բոլոր ցանկացողները, համայնքում գործող հիմնարկ-ձեռնարկությունները, համայնքապետարանի համնապատասխան աշխատակիցները, համայնքի ավագանին. համոզված եմ, որ առաջարկվող ծրագիրը բխում է համայնքի և տարածաշրջանի յուրաքանչյուր բնակչի շահերից: Անցած մի քանի ամիսների ընթացքում կատարվել են բազմաբնույթ ուսումնասիրություններ միավորված գյուղական համայնքներում վերծանվել բոլոր տեսանելի և հնարավոր տարբերակները, գյուղական համայնքներում իրականացնելու լուրջ ծրագրային և ներդրումային միջոցառումներ ի նպաստ ազգաբնակչությանը: Համայնքի զարգացման ծրագիրը իր մեջ ներառում է՝ համայնքի իրավիճակի բնութագիրը, վերլուծությունը և գնահատումը, համայնքի տեսլականը, ռազմավարության և ՀԶԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանումը, նախատեսվող հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, ֆինանսական իրավիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը, ոլորտային ծրագրերը, գույքի կառավարման ծրագիրը զարգացման ծրագրի մոնիթորինգը, կազմման գործընթացը:

2. Ստեփանավան համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Ստեփանավան քաղաքի ընդհանուր նկարագրություն

Ստեփանավան քաղաքը մտնում է ՀՀ Լոռու մարզի տարածաշրջանային կազմի մեջ՝ գտնվելով մարզի գրեթե երկրաչափական կենտրոնում, Ձորագետի միջին հոսանքի աջ և ձախ ափերին: Ընդհանուր տարածքը 5333.6 հեկտար է, որից 1020 հա-ը կառուցապատված: Քաղաքի ընդհանուր պարագիծը 26.5 կմ է, հյուսիսից հարավ միջին լայնությունը կազմում է 6.3 կմ, իսկ արևելքից արևմուտք երկարությունը՝ 4 կմ: Մայրաքաղաք Երևանից գտնվում է 157 կմ, իսկ մարզկենտրոն Վանաձորից՝ 36 կմ հեռավորության վրա:

Ստեփանավան քաղաքի ամբողջ երկարությամբ՝ արևելքից-արևմուտք անցնում է Հայաստանը ԱՊՀ երկրների հետ կապող Երևան-Թբիլիսի միջպետական նշանակության Մ3 ավտոմայրուղին, որը համայնքի համար ունի ռազմավարական և սոցիալ-տնտեսական նշանակություն: Ստեփանավանից սկսում են 3 հանրապետական նշանակության ճանապարհներ՝ Ստեփանավան-Ալավերդի, Ստեփանավան-Պրիվոլնոյե-Ախքորյի և Ստեփանավան-Կաթնաղբյուր:

Ստեփանավանից հյուսիս-արևելք մոտ 15կմ հեռավորության վրա է գտնվում Ստեփանավանի օդանավակայանը, որտեղ իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ և այն պատկանում է ԱԻ նախարարությանը:

Քաղաքը գտնվում է հանրապետության հյուսիսային մասի սեյսմակտիվ գոտում, ծովի մակերևույթից 1375 մ/ 1480 մ միջին/ բարձրության վրա: Քաղաքի կլիման չափավոր խոնավ է, ձմեռը մեղմ է, չափավոր ցուրտ, ամառը՝ չափավոր տաք, համեմատաբար խոնավ: Գերակշռում են արևոտ, չափավոր խոնավ և ամպամած, անձրևոտ եղանակների տիպերը: Ամռանը միջին ջերմաստիճանը կազմում է 18 °C, իսկ առավելագույնը՝ 35°C: Ամռան ամսական տեղումների միջին քանակը հասնում է 55 մմ-ի, առավելագույնը՝ 135 մմ-ի, օդի հարաբերական խոնավություն նույնիսկ ցերեկը հազիվ է իջնում 30%-ից: Բուսականության համար խոնավության պայմանները բարենպաստ են: Համայնքում անսառնամանիք օրերի թիվը տատանվում է 150-180օր, տեղումների տարեկան միջին քանակը 687 մմ է, տեղումների մեծ մասը գրանցվում է տարվա տաք ամիսներին: Քամու միջին արագությունը՝ 1.9մ/վրկ, հարաբերական միջին տարեկան խոնավությունը՝ 73%:

Ուրասար գյուղի ընդհանուր նկարագրություն

ՀՀ Լոռու մարզի Ուրասար գյուղը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության հյուսիսային մասում, մարզկենտրոնից 26 կմ հեռավորության վրա: Գյուղը հիմնադրվել է 1805-1810թթ-ին, վարչական տարածքը կազմում է 2320 հա: Համայնքի բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1525 մ է: Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամառը՝ զով, տեղումների և կարկուտի հաճախականությունը մեծ: Անձրևային տարիներին հաջորդում են նաև երաշտի տարիներ, ինչը խիստ բացասաբար է անդրադառնում գյուղատնտեսության զարգացման վրա: Համայնքի տարածքով անցնում է միջհամայնքային նշանակության ավտոճանապարհի 2 կմ երկարությամբ հատվածը, որը ներկայումս գտնվում է անմխիթար վիճակում. որի պատճառով դժվարանում է բնակիչների կապը տարածաշրջանային կենտրոններից և մարզկենտրոնից: Մինչև 1950 թվականը գյուղի ազգաբնակչության 90 %-ը կազմել են ոռոս ազգի բնակիչները: 1960 –ական թվականներից, երբ կառավարության որոշմամբ դրվեց գյուղի տեղահանման և գյուղի տարածքում ջրամբարի կառուցման խնդիրը, այդ ժամանակվանից էլ սկսվեց ոռոս ազգաբնակչության արտագաղթը: Վաճառելով իրենց բնակարանները տեղափոխվում էին այլ բնակավայրեր, իսկ նրանց փոխարեն գյուղը համարվում էր ադրբեջանից գաղթած հայ ազգի բնակիչներով: Գյուղի տեղահանման և ջրամբարի կառուցման կառավարության որոշումը կյանքի չկոչվեց և շարունակվեց մինչև երկրաշարժը, իսկ երկրաշարժից հետո մինչ օրս այդ մասին որևիցե տեղեկատվական կամ

օրենսդրական այլ որոշումներ չեն եղել: Մինչ երկրաշարժը համայնքի բնակչության թիվը եղել է շուրջ 750 մարդ, այդ թվում 350 մարդ եղել են աղյրեջանցիներ, որոնք դարաբաղյան շարժման տարիներին գաղթել են Աղյրեջան, որի արդյունքում համայնքի բնակչության թիվը կեսով չափ պակասել է:

Կաթնաղբյուր գյուղի ընդհանուր նկարագրություն

Կաթնաղբյուր գյուղը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության հյուսիսային մասում, Բագումի լեռների հյուսիսային լանջին: Գյուղը 1830-ական թվականներին Արևմտյան Հայաստանի Ալաշկերտի Գյուլիերան գյուղի գաղթականների կողմից: Մինչ այդ հանդիսացել է անասնապահության համար հեռագնա արոտավայր: Գյուղի ընդհանուր տարածքը 11085.61 հա է, բարձրադիր լեռնային է ծովի մակարդակից բարձր 1650-1700մ, աչքի է ընկնում երկարատև և ցրտաշունչ ձմեռներով: Ամռանը զով է: Գյուղի տարածքով հոսում է Ձորագետ գետը: Ստեփանավան քաղաքից հեռու է 18 կմ, իսկ մարզկենտրոն՝ Վանաձորից 60կմ: Գյուղը գտնվում է մերձալպիան կլիմայական գոտում, որը հնարավորություն է տալիս հիմնականում զբաղվել անասնապահությամբ: Գյուղը հարուստ է ալպիան արոտավայրերով, աչքի է ընկնում սառնորակ աղբյուրներով, հանքային ջրերով: Հիասքանչ անտառը, փարթամ բուսականությունը ստեղծում են բոլոր նախաղբյալները այն հանգստյան գոտի դարձնելու:

Մրևսիանավան համայնքի բնակչության ժողովրդագրական տվյալներ (մարդ)

		Մշտական			Առկա		
		ընդամենը	այդ թվում		ընդամենը	այդ թվում	
			իգական	արական		իգական	արական
1	բնակչության թվաքանակը, մարդ	20527	10133	10394	17504	8143	9361
2	տնային տնտեսությունների թվաքանակը	5727	X	X		X	X
3	այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող	182	X	X		X	X
4	կիսակառույց տներում բնակվող	218	X	X		X	X
5	Փախստականներ				392	214	178

Սրեփանսափան բնակչության բաշխվածությունն ըստ ազգային պարկանելիության (մարդ).

1. հայ.....	20172
2. ռուս.....	82
3. եզդի.....	60
4. ասորի.....	3
5. հույն.....	170
6. այլ.....	40

Սրեփանսափան բնակչության բաշխումն ըստ տարիքային խմբերի (մարդ).

	Արական	Իգական	Ընդամենը
1. մինչև 1 տարեկան.....	216	208	424
2. 1-2 տարեկան.....	113	100	223
3. 3-4 տարեկան.....	132	127	259
4. 5-6 տարեկան.....	215	206	421
5. 7-10 տարեկան.....	261	252	513
6. 11-14 տարեկան.....	400	410	810
7. 15-17 տարեկան.....	335	346	681
8. 18-22 տարեկան.....	553	573	1126
9. 23-45 տարեկան.....	3610	3757	7367
10. 46-62 տարեկան.....	3035	2917	5952
11. 63 և ավելի տարեկան.....	1346	1405	2751

Սրեփանսափան բնակչության սոցիալական խմբերի ներկայացվածությունը (մարդ).

	արական	իգական	Ընդամենը
1. Հաշմանդամներ.....	2020	1998	4018
որից՝			
1.1. հաշմանդամ երեխա.....	127	42	169
այդ թվում՝			
1.1.1. 0- 5 տարեկան.....	24	8	32

1.1.2. 6-15 տարեկան.....	68	45	113
1.1.3. 16-18 տարեկան.....	22	11	33
2. Միակողմանի ծնողագուրկ երեխա.....	245	134	379
3. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխա.....	9	3	12
4. Միայնակ մոր երեխա.....	54	25	79
5. Ամուսնալուծված անձի երեխա.....	61	22	83
6. Ոստիկանության հսկողության տակ գտնվող երեխա	4		4
6.1. այդ թվում՝ հաշմանդամներ.....	-	-	-
7. Կենսաթոշակառու.....	2714	2824	5538
8. Միայնակ չաշխատող կենսաթոշակառու.....	442		
9. Տարեց կենսաթոշակառուներ (75 տարեկան և բարձր)	918	402	1320

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

2.2.1 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծություն և կանխատեսում

Համայնքի 2017 բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2018-2022թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

(հազար դրամ)

Յ/հ		2017թ. փաստ.	2018թ. նախատ.	2019 կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.	2022թ. կանխ.
1	2	3	4	6	7	8	9
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՎԱՍՏՈՒՏՆԵՐ	427091,1	448741,4	453568,9	457564,9	461668,1	465990,7
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	70581,7	69462,6	71546,5	73585,8	75685,1	77955,7
1,1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	23101,1	22903,0	23590,1	24297,8	25026,7	25777,5
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	6621,8	6408,6	6600,9	6798,9	7002,9	7212,9
	Հողի հարկ	16479,3	16494,4	16989,2	17498,9	18023,9	18564,6
1,2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	34723,4	34798,3	35842,2	36917,5	38025,0	39165,8
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	34723,4	34798,3	35842,2	36917,5	38025,0	39165,8
1,3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	7449,1	6561,3	6758,1	6960,9	7169,7	7384,8
	Տեղական տուրքեր	7449,1	6561,3	6758,1	6960,9	7169,7	7384,8

1,4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	5308,0	5200,0	5356,0	5409,6	5463,7	5627,6
	Պետական տուրքեր	5308,0	5200,0	5356,0	5409,6	5463,7	5627,6
1,5	Այլ հարկային եկամուտներ						
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ						
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ						
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՉՆԵՐ	298259,7	272595,5	272299,2	272299,2	272299,2	272299,2
2,1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
2,2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
2,3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	298259,7	272595,5	272299,2	272299,2	272299,2	272299,2
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	262276,9	262030,7	262030,7	262030,7	262030,7	262030,7
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ		296,3				
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	35982,8	10268,5	10268,5	10268,5	10268,5	10268,5
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ						
2,4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)						
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	58249,7	106683,3	109723,2	111680,0	113683,8	115735,8
3,1	Տոկոսներ						
3,2	Շահաբաժիններ						
3,3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	12369,0	11833,9	12188,9	12554,5	12931,2	13319,1
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	7128,6	5257,4	5415,1	5577,6	5744,9	5917,3
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ						

	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ	2209,0	3241,1	3338,3	3438,5	3541,6	3647,9
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	3031,4	3335,4	3435,4	3538,5	3644,6	3754,0
3,4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից	5357,1	5354,1	5354,1	5354,1	5354,1	5354,1
	Պետության կողմից տեղական ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	5357,1	5354,1	5354,1	5354,1	5354,1	5354,1
3,5	Վարչական գանձումներ	40483,6	58902,5	60669,6	61315,4	61968,9	62630,1
	Տեղական վճարներ	39145,7	57002,5	58712,6	59299,7	59892,7	60491,6
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ	1337,9	1900,0	1957,0	2015,7	2076,2	2138,5
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ						
3,6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից	40,0	50,0	51,5	53,0	54,6	56,3
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ	40,0	50,0	51,5	53,0	54,6	56,3
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից						
3,7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3,8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3,9	Այլ եկամուտներ	0,0	30542,8	31459,1	32402,9	33375,0	34376,2
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր						
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր						
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	0,0	30542,8	31459,1	32402,9	33375,0	34376,2

	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ	28828,7	32000,0	15000,0	16000,0	17000,0	18000,0
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	2210,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ	1098,6					
	ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ	1112,1					
	ԱՅԼ ԴԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ						
2	ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ						
3	ԲԱՐՉՐԱՐԺԵՔ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ						
4	ԶԱՐՏԱԴՐՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ	26618,0	32000,0	15000,0	16000,0	17000,0	18000,0
	ՀՈՂԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ	26618,0	32000,0	15000,0	16000,0	17000,0	18000,0
	ՈՉ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԶԱՐՏԱԴՐՎԱԾ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՍՈՒՏՔԵՐ						

- Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն 2018թ.-ի համար կազմում է 478113.2 հազար դրամ:
- Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը 38.1 % է:
- Մինչև 1988թ.-ի երկրաշարժը Ստեփանավանն ունեցել է 11 արտադրական ձեռնարկություն՝ գործվածքային, կարի արտադրական, կահույքի, թռչնաբուծական ֆաբրիկաներ, Արդկապ, ԲՀԷՍ, փորձացուցադրական պանրի արտադրության գործարաններ, ավտոտրանսպորտային ձեռնարկություն, կենցաղապարկման կոմբինատ, զոնալ փորձարարական կայան, տպարան: Նշված ձեռնարկությունները աղետից հետո՝ մինչև Խորհրդային միության փլուզումը, աշխատեցին մասմաբ:

Այժմ համայնքի գլխավոր արտադրական ձեռնարկությունը հանքաքարի վերամշակմամբ զբաղվող «Սագամար» հանքարդյունաբերական կոմբինատն է, որը պղնձի և ցինկի խտանյութ է վերամշակում: Տարեկան մոտ 8 հազար տոննա արտադրանք է տալիս, նախատեսված է 400 աշխատողի համար: Այս պահին կոմբինատը դադարեցրել է գործունեությունը, սակայն 2018 թ.-ին նախատեսվում է շարունակել աշխատանքները:

Համայնքի հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկությունները.

Հ/Հ	Անվանացանկ	Քանակը	Կազմակերպությունների անվանումը
1	Գործարաններ	0	-
2	Ֆաբրիկաներ	1	Հանքարդյունաբերական «Սագամար» ՓԲԸ
3	Սահմանափակ պատասխանատու ընկերություններ	65	Լիմոնադի, քարի, փայտի մշակման, կահույքի, հացամթերքների արտադրություն, գյուղատնտ., առևտրի և այլն
4	ՓԲ, ԲԲ, ՊՓԲ ընկերություններ	12	ԲՀԷՍ, Արդկապ /սարքաշինական/, պանրի-նախկին գործարանների բազայի վրա գործող ընկերություններ և այլն
5	Անհատ ձեռներեցներ	191	Առևտրի, սպասարկման կետեր, հասարակական սնունդ
7	Շինարարական կազմակերպություններ	4	«Վարդան» ՍՊԸ «ՄՍ շինարարներ», «Տիտոն» ՍՊԸ «Լիմիտրթ» ՍՊԸ

Քաղաքաշինություն և ճարտարապետություն

Համայնքի քաղաքաշինական գործունեության հիմնական ուղղվածությունը բնակչության կենսագործունեության համար բարենպաստ տարածական միջավայրի ստեղծումն է, տարածքի կայուն զարգացումն է, արտադրական և սպասարկման ենթակառուցվածքների կազմակերպումը, ծրագրումը, շենք շինությունների նախագծումը, վերակառուցումը և շինարարությունը, գոյություն ունեցող կառույցների և դրանց ընդհանուր օգտագործման տարծքների պահպանությունը: Նշված քաղաքաշինական գործունեության հիմնադրույթների պահանջներին համապատասխան քաղաքաշինության ոլորտում առաջիկա 5 տարիների ընթացքում համայնքի ռազմավարական պլանավորումը և ծրագրավորումը ուղղված է բազմաբնակարան շենքերի և համայնքային ենթակառուցվածքների պահպանմանը:

- համայնքի վարչական տարածքը 5333.6 հա է, այդ թվում՝
- բնակավայրերի տարածք – 630 հա,
- արդյունաբերական նշանակության հողեր – 196 հա,
- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 3445 հա,
- հատուկ պահպանվող տարածքներ – 146 հա,
- ջրային ֆոնդեր – 444 հա,
- էներգետիկայի և տրանսպորտի – 48 հա:

Ստեփանավան համայնքի առաջին հատակագիծը կազմվել է 1957թ.-ին, իսկ վերջին գլխավոր հատակագիծը 1988թ.- երկրաշարժից հետո մշակվել է «Հայնախագիծ» ինստիտուտի քաղաքաշինության արվեստանոցի կողմից և հաստատվել 2005թ.-ին: Համայնքի կենտրոնական հրապարակը, հանրապետության եզակի ճարտարապետական յուրահատուկ համալիրներից է, որը իր մեջ ընդգրկում է Ս. Շահումյանի անվան տուն-թանգարանը, 3 հուշարձան կոթողներ, մշակույթի պալատը, շատրվաններ ու ձևավոր կանաչապատ տարածքներ և սալապատ անցուղիներ, դառնալով ստեփանավանցիների և հյուրերի հանգստի և ժամանցի սիրված վայր: Վերջին մի քանի տարիների ընթացքում համայնքի կողմից իրականացվել են լայնածավալ բարեկարգման աշխատանքներ, միտված քաղաքի արտաքին տեսքին, ճարտարապետական կոթողների պահպանմանը և նոր կանաչապատ ընդհանուր օգտագործման տարածքների ստեղծմանը:

Առաջիկա 5 տարիների ընթացքում համայնքը նախատեսում է փոխել 60 հա գյուղատնտեսական հողերի նպատակային նշանակությունը, որից 30 հա դարձնել բնակավայրերի սպասարկման ոլորտի օբեկտների և բնակելի տների կառուցման

նշանակության հողեր, իսկ 30 հա-ը հատուկ պահպանվող տարածքների հողերի նպատակային նշանակության՝ հանգստի գոտիներ կառուցելու նպատակով:

Հիմնահինդիքներ՝

- *համայնքի գլխավոր հասարակագծի դրույթների խախտումներ.*
- *համայնքի փողոցային ցանցի անբարեկարգ իրավիճակ.*
- *արտադրական տարածքների ոչ նպատակային օգտագործում.*
- *համայնքի ավտոտնակների և ավտոկայանատեղիների բացակայություն.*
- *սպասարկման օբյեկտների ոչ համաչափ տեղաբաշխում.*
- *զբոսաշրջության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների բացակայություն:*

Համայնքում ներդրողներին շահագոգնելու, տարածաշրջանը ներդրումների համար առավել գրավիչ դարձնելու և հնարավոր ֆինանսական միջոցներ ներգրավելու համար խոշորացված համայնքի ողջ տարածքում իրականացվում են չօգտագործվող հողատարածքների, անավարտ և չօգտագործվող շնությունների և օբյեկտների հաշվառում-գույքագրում անկախ սեփականության ձևից:

Բնակարանային ֆոնդ

Համայնքի բազմաբնակարան շենքերի թիվը՝ 146, բնակարանների թիվը՝ 1666

Բնակֆոնդի ընդհանուր մակերեսը՝ 117 հազ. 259քմ, բնակելի մակերեսը՝ 68 հազ. 865քմ, այդ թվում 20 հազ. 832քմ-ը՝ համայնքային սեփականություն, իսկ 96 հազ. 427քմ-ը՝ մասնավոր (սեփականաշնորհված)

Բազմաբնակարան վթարային բնակելի շենքերի թիվը՝ 38, որոնցում բնակարանների թիվը՝ 334

Կիսակառույց բազմաբնակարան բնակելի շենքերի թիվը՝ 5

Առանձնատների թիվը՝ 3903

Վթարային առանձնատների թիվը՝ 356

Կիսակառույց առանձնատների թիվը՝ 214

Բնակարանի կարիքավորների թիվը՝ 374 ընտանիք

Ավտոտնակների թիվը՝ 374

Բազմաբնակարան ֆոնդի կառավարումը և սպասարկումը իրականացվում է սեփականատերերի և համայնքի ուժերով, որոնց համար չկան անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ, չկան կազմավորված համատիրություններ: 2 բազմաբնակարան շենքեր ունեն հարթ տանիքների հիմնանորոգման, թվով 75 շենքեր ունեն առաջնահերթ տանիքների, ընդհանուր օգտագործման տարածքների և ինժեներական ցանցերի առաջնահերթ վերանորոգման կարիք:

Աղետալի վիճակում է համայնքի երկրաշարժից հետո կառուցապատված Աշոտաբերդ թաղամասը, որի երկհարկանի փայտաշեն բազմաբնակարան շենքերը (24 շենք՝ 269 բնակարանով) բնակության համար դարձել են ոչ անվտանգ: Բազմաբնակարան շենքերի բակային տարածքները ունեն վերանորոգման և խաղահրապարակների կառուցման անհրաժեշտություն:

Հիմնախնդիրներ՝

- *բազմաբնակարան շենքերի տանիքների, ընդհանուր օգտագործման տարածքների և ինժեներական ցանցերի անմխիթար վիճակ.*
- *հիմնանորոգման և վերանորոգման կարիք ունեցող շենքերի առկայություն.*
- *բակային տարածքների անբարեկարգ վիճակ.*
- *խաղահրապարակների բացակայություն.*
- *համարիությունների և կառավարման համակարգի բացակայություն.*
- *շենքերում փակ դռների առկայություն:*

Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում

Ստեփանավան համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացվում են ավագանու կողմից հաստատված սխեմայի համաձայն, մրցույթում շահած օպերատորի կողմից: 2018 թվականից աղբահանության աշխատանքներ են իրականացվում նաև գյուղական համայնքներում: Աղբահանության աշխատանքներում ներգրավված են 18 բանվոր-ծառայողներ, 5 աղբատար հատուկ ամտումեքենաներ, 2 ջրցան և 2 ձյուն մաքրող տեխնիկաներ:

Համայնքը «Մաքուր Հայաստան» ծրագրի շրջանակներում կազմել և իրականացնում է միջոցառումների ընդլայնված ծրագրային դրույթներ տարեկան և հնգամյա ծրագրերում ընգրկելու նպատակով: Համայնքի տարածքում ավլվում է 51000 քմ բարեկարգ տարածք, որի ծավալները յուրաքանչյուր տարի ավելանում են համայնքում բարեկարգման աշխատանքներ իրականացնելուն զուգընթաց:

Ճանապարհային տնտեսություն և տրանսպորտ

Ներհամայնքային ճանապարհների պահպանումը ու վերանորոգումը համայնքի կարևորագույն հիմնախնդիրներից է, որի համար յուրաքանչյուր տարի համայնքային և պետական բյուջեների ֆինանսավորմամբ իրականացվում են ներդրումներ ուղղված ճանապարհային տնտեսության պահպանմանը: 2018 թվականին աշխատանքային պլանով նախատեսվում է համայնքային բյուջեի միջոցներով իրականացնել շուրջ 40 մլն դրամ ներդրում խոշորացված համայնքի ճանապարհների և փողոցների վերանորոգման համար: Պետական ֆինանսավորմամբ և համայնքապետարանի ներդրումային մասնակցությամբ 2018 թվականին ամբողջովին կհիմնանորոգվեն Սոս Սարգսյան-

Միլիոնի և Գ.Նժդեհ փողոցները ընդհանուր 30 մլն դրամ նախահաշվային արժեքով: Խոշորացված համայնքը ունի 76.4 կմ երկարությամբ փողոցային ցանց և 16.8 կմ երկարությամբ մոտեցման ճանապարհներ, որոնցից 60.8 կմ-ը բարեկարգված է (ունի որևիցե տեսակի ծածկույթ), իսկ մնացած 332 կմ-ը բնահողային է: համայնքային ճանապարհների և փողոցների բարեկարգման աշխատանքները գերակա խնդիր են համայնքի համար, որոնց անկայությունը խթան կհանդիսանա համայնքում զբոսաշրջության զարգացմանը:

Համայնքների կապը մայրուղիների հետ

Համայնքը ունի 18 կմ միջհամայնքային և 5 կմ միջպետական մայրուղի: Համայնք-կենտրոն տրանսպորտային անկայությունը հետևյալն է՝

Կաթնաղբյուր-Ուրասար-Արմանիս-Ստեփանավան երթուղում աշխատում են 2 ավտոբուսներ, օրեկան 1 անգամ:

Ստեփանավան-Վանաձոր երթուղում աշխատում են 3 ավտոբուսներ, մեկ գազել օրեկան 4 անգամ:

Ստեփանավան-Երևան երթուղում աշխատում են 5 միկրոավտոբուսներ օրեկան 5 անգամ:

Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

Համայնքի ջրամատակարարումը իրականացվում է 3 հիմնական աղբյուրներից համայնքի տարածքում տեղաբաշխված ՕԿՋ-ների միջոցով: Ջրամատակարարման քաղաքային ցանցի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 68 կմ, որից անցած 4 տարիների ընթացքում «Ասիական զարգացման բանկի» և «Համաշխարհային» բանկի ներդրումային ծրագրերով իրականացվել է Ստեփանավան քաղաքի ջրամատակարարման բարելավմանն ուղղված 3 ծրագրեր: Քաղաքը ունի 60% -ից ավելի շուրջօրյա ջրամատակարարում, որը իրականացվել է հիմնականում գոտիավորման և բախշիչ ցանցի կորուստների վերացման արդյունքում, իսկ մնացած ժամային գրաֆիկով մատակարարվող թաղամասերում իրականացվելու են բարելավման և ցանցերի հիմնանորոգման աշխատանքներ, որի արդյունքում քաղաքը կունենա շուրջօրյա ջրամատակարարման հնարավորություն:

Կաթնաղբյուր գյուղը չունի ջրամատակարարման միասնական ցանց, գործող ջրագծերը հին են, ունեն հիմնանորոգման առաջնահերթ կարիք: Ջրամատակարարումը իրականացվում է գյուղամերձ սարերում գտնվող ակունքներից, որտեղ չկան կապտաժային կառուցապատված համակարգեր, չեն

իրականացվում մատակարարվող ջրի մանրէաբանական հետազոտություններ: Գյուղը չունի ջրահեռացման համակարգ:

Ուրասար գյուղի խմելու ջրի ներքին և արտաքին ցանցերը գտնվում են անմխիթար վիճակում, չկան կապտաժային պահպանված համակարգեր, ջրի որակը չի հետազոտվում: Գյուղը չունի ջրահեռացման ներքին ցանց:

Հիմնախնդիրներ՝

- ջրային կառույցների քայքայված և մաշված վիճակ
- ջրավազաններից ջրի մեծ չափերի կորուստ.
- անսարք ջրային կառույցների առկայություն.

Շինարարության բնագավառում զարգացման տենդենցը տանում է դեպի ֆիզիկական անձանց կողմից կառուցվող սպասարկման ոլորտի համար նախատեսված տարբեր օբյեկտների կառուցմանը: Այս ասպարեզում քաղաքի առաջընթացը զգալի է, նախկին վազոն-տնակներում տեղադրված օբյեկտները հիմնականում փոխարինվել են քարե կառույցներով:

Համայնքում արտադրվող ապրանքները հիմնականում սպառվում են հանրապետության տարածքում:

Համայնքում գործող պարենային և ոչ պարենային ապրանքներ արտադրող տաս և ավելի աշխատողներ ունեցող կազմակերպությունների ցանկը.

N	Կազմակերպության անվանումը	Կազմակերպության գործունեության տեսակը	Կազմակերպության հասցեն
1	«ԲՀԷՍ Պլազմա» ՍՊԸ	Շինանյութ	Բաղրամյան 124
2	«ԲախշիՊլազմա» ՍՊԸ	Էլեկտրական սարքեր	Վիրահայոց մայրուղի
3	Ա/Չ Վանիկ Չերքեզյան	Հացամթերք	4-րդ մ/շ 3/15
4	Ստեփ Անուշ ՍՊԸ	Հացամթերք	Կամո 62
5	«Ալայան»ՍՊԸ	Կաթնամթերք կաթի փոշի	Արևելյան 6
6	«Քարախաչ»ՍՊԸ	մսամթերք կաթնամթերք	Շագարդա

Առաջիկա 5 տարիների ընթացքում համայնքը նախատեսում է փոխել 60 հա գյուղատնտեսական հողերի նպատակային նշանակությունը, որից 30 հա դարձնել բնակավայրերի սպասարկման ոլորտի օբյեկտների և բնակելի տների կառուցման

նշանակության հողեր, իսկ 30 հա-ը հատուկ պահպանվող տարածքների հողերի նպատակային նշանակության՝ հանգստի գոտիներ կառուցելու նպատակով:

Գյուղատնտեսություն

Համայնքի բնակչության շուրջ 20%-ը զբաղվում է գյուղատնտեսությամբ՝ անասնապահություն, դաշտավարություն, այգեգործություն, մեղվաբուծություն: Ստեփանավան համայնքը ունի ընդամենը 18112 հա գյուղատնտեսական նշանակության հող, որից վարելահող 1340 հա, խոտհարք 3179 հա, արոտ 11920 հա այլ հողատեսք 1672 հա: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերից մշակվում է ընդամենը 241 հա վարելահող: Այդ հողերց 108 հեկտարի վրա ցանվում են հացահատիկային մշակաբույսեր, որոնց միջին բերքատվությունը կազմում է 25-35 ցենտներ, կարտոֆիլ 55 հա – 200 ցենտներ, բանջարանոցային մշակաբույսեր 58 հա – 100ցենտներ, հատիկաընդեղեն մշակաբույսեր 15 հա – 18 ցենտներ և կերի արմատապտուղ 5 հա – 200ցենտներ: Խոշոր եղջյուրավոր անասունների թիվը կազմում է 3885 գլուխ, որց կովեր 2013 գլուխ, երինջներ 1244 գլուխ, հորթեր 628 գլուխ, խոզեր 940 գլուխ, ոչխարներ 847 գլուխ, ձիեր 83 գլուխ, ճագարներ 256 գլուխ, թռչուններ 5358 հատ, մեղվաընտանիքների թիվը 1132 հատ: Կաթի մթերատվությունը գինը շատ ցածր է, որը կազմում է 100-120 դրամ: Համայնքում կա 42 հա ոռոգելի գյուղատնտեսական նշանակության հող, որոնք փաստացի չեն ոռոգվում: Դաշտամիջյան ճանապարհների վիճակը անբավարար է: Համայնքում արտադրվող ապրանքները հիմնականում սպառվում են հանրապետության տարածքում: Ստեփանավան համայնքը ունի 250 անուն գյուղատնտեսական տեխնիկա, որից տրակտորներ՝ 94, բեռնատար մեքենաներ՝ 23, կցասայլեր՝ 36 և գյուղատնտեսական գործիքներ՝ 97 միավոր:

ՀՀ կառավարության կողմից համայնքի փոքր և միջին տնտեսություններին ցուցաբերվում է շարունակական աջակցություն, ցածր գներով տրամադրվում են դիզելային վառելանյութ, պարարտանյութեր և սերմացուներ: 2018 թվականին ևս անհատ, փոքր և միջին տնտեսություններին կտրամադրվի 5 տոննա պարարտանյութ և 10 տոննա դիզվառելիք:

Համայնքի պատմամշակութային ժառանգություն

- Ստեփանավան համայնքը հանրապետության գողտրիկ քաղաքներից մեկն է, որը հայտնի է իր գեղեցիկ բնությամբ, մաքուր օդով, բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններով: Ստեփանավան համայնքի և մոտակա պատմամշակութային հուշարձաններն են՝
- «Լոռի» բերդ-ամրոց, գտնվում է քաղաքից 5 կմ հեռավորության վրա, Լոռի բերդ գյուղի մոտակայքում, Միսխանա և Ձորագետ կիրճերի հատման մասում - պահպանված է իր բնական տեսքով և ներառված է ՀՀ մշակույթի նախարարության «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի կազմում:
- Սուրբ Սարգիս եկեղեցի, 19-րդ դար, գտնվում է քաղաքի մեջ –գտնվում է բարեկարգ վիճակում, 2016թ.-ին նաև կատարվել է որոշակի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Ստեփան Շահումյանի տուն-թանգարան, գտնվում է կենտրոնական հրապարակում- նախատեսվում է բարեկարգման աշխատանքներ:
- Սահակ Սալյանի անվան թանգարան, գտնվում է կենտրոնական հրապարակում- գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Մայրի ձոր-քարանձավ, 20-րդ դարասկզբի հեղափոխական իրադարձությունների մասին վկայող խորհրդավոր մի վայր, որտեղ Ստեփան Շահումյանը 1899 թվականին իր համախոհների հետ անց է կացրել անլեգալ հանդիպումներ- համայնքի կողմից կատարվում են մաքրման և պահպանման աշխատանքներ:
- Դենդրոպարկ, հիմնադրել է Էդմոն Լեոնովիչը 1931 թվականին: Գտնվում է Ստեփանավանից 12 կմ հեռավորության վրա: Սա Հայաստանի բնության ամենաուշագրավ հատվածներից մեկն է- մշտապես գտնվում է համայնքի ուշադրության կենտրոնում:
- Հնեվանք վանական համալիր, 10-14-րդ դդ., գտնվում է Ձորագետի աջ ափին, Կուրթան գյուղից արևելք - գտնվում է բարեկարգ վիճակում, վերանորոգման աշխատանքները կատարվել են 2007-2008 թվականներին:
- Սբ. Նշան մատուռ, կառուցված 1871 թվականին, գտնվում է քաղաքից 2 կմ հեռավորության վրա, Արմանիս տանող ճանապարհին - համայնքի կողմից կատարվում են մաքրման և պահպանման աշխատանքներ:
- Սբ. Նիկոլայ Հրաշագործ եկեղեցի, կառուցված 1910-1914 թթ, ոուսական եկեղեցի, գտնվում է Ամրակից գյուղում, Ստեփանավանից 3 կմ հեռավորության վրա – գտնվում է բարեկարգ վիճակում:

- Դորքանդավանքի Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին, գտնվում է Սվերդլով գյուղից 3 կմ դեպի հյուսիս-արևելք - վերականգնվել է 1980թ.-ին և այժմ գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Եռախաչ մահարձան, գտնվում է Կողես գյուղում, քանդակել է սովել Զաքարյանների տոհմից սերված Տուտիկ իշխանը, իր 3 որդիների հիշատակին, որոնք մոնղոլական հրոսակների դեմ կռվել են և սպանվել 1241 թվականին – գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Սու Սարգսյանի արձան, գտնվում է քաղաքային զբոսայգում- գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Ստեփան Շահումյանի արձան, գտնվում է հրապարակի սկզբնային մասում- գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Տորնակավանք, 5-6-րդ դդ., գտնվում է Գյուլագարակ գյուղում- պահպանված է միայն վանքի ավերակները:
- Ամենափրկիչ մատուռ, 13-րդ դար, գտնվում է Ստեփանավան-Տաշիր ավտոճանապարհին- գտնվում է բարեկարգ վիճակում, վերականգնվել է 2011թ.-ին:
- Միջնադարյան կամուրջ Միսխանա գետի վրա, գտնվում է Լոռի բերդ ամրոցի տարածքում- գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Խաչպար արձան, գտնվում է Դեսինի պուրակում- գտնվում է բարեկարգ վիճակում:
- Գյուղական համայնքներում պատմամշակութային պահպանվող հուշարձաններից միայն Ուրասար գյուղում առկա է եկեղեցի, որը ունի հիմնանորոգման կարիք:

Համայնքի դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ, բուհեր.

Համայնքում գործում են 9 հանրակրթական դպրոցներ, որտեղ ընդհանուր հաշվով սովորում են 1929 դպրոցական: Հանրակրթական դպրոցները, բացի վարժարանից, քարաշեն են: Շենքերի վիճակը ընդհանուր առմամբ գնահատվում են բավարար, բացի գյուղական համայնքների դպրոցներից, որոնք ունեն հիմնանորոգման կամ մասնակի վերանորոգման կարիք: Քաղաքի դպրոցները, բացի թիվ 6 դպրոցից ունեն տարբեր խնդիրներ կապված շենքային պայմանների բարելավման (կոսմետիկ վերանորոգում, ջրագծերի, կոյուղագծերի փոխում, ջեռուցման համակարգի ձևափոխում, խոհանոցի հիմնանորոգում, դասասենյակների լուսամուտների հիմնավերանորոգում, մարագահրապարակների ձևավորում...) և նոր գույքի ձեռքբերման հետ (աշակերտական սեղան-աթոռների փոխում, համակարգչային դասարանների և գրադարանի վերակառուցում համաձայն նոր պահանջների, լաբորատորիաների կահավորում...): Քաղաքի թիվ

1 դպրոցն ունի նաև մարզադահլիճի և հանդիսությունների դահլիճի կառուցման և կահավորման անհրաժեշտություն: Թիվ 1 վարժարանը գործում է հարմարեցված տնակային պայմաններում:

Կրթություն

Վերջին տարիներին կրթական բաեփոխումները իրենց անդրադարձն են ունենում նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության բնագավառում: Ինչպես պետությունը անյապես էլ տեղական ինքնակառավարման մարմինները ավելի են կարևորում նախադպրոցական կրթության դերն ու նշանակությունը:

Ակնհայտ է, որ երեխայի զարգացման և կրթության խնդիրները կարող են լուծվել միայն նախադպրոցական ուսումնական հաստատության նպատակային կառավարման և վերհսկման դեպքում: Այսօր նախադպրոցական ուսումնական հաստատության գործունեության բարեփոխումը պահանջում է այդ աշխատանքի նկատմամբ կիրառել սոցիալիզմի և գիտական կառավարման մոտեցում: Հիմնական խնդիրն է՝ բարելավել ընտանիքի և հասարակության պահանջը երեխայի ներդաշնակ զարգացման գործում, դպրոց ուղարկել ֆիզիկապես առողջ, անհրաժեշտ գիտելիքներով, կարողություններով ու հմտություններով օժտված երեխաներ:

Այս նպատակային ուղղվածությամբ են այսօր աշխատում համայնքապետարանի ենթակայության տակ գտնվող 5 նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունները, որոնցում ընդգրկված են 416 երեխաներ, ամսվա միջին հաճախելիությունը կազմում է 370-390 երեխա, նրանց հետ աշխատում են 74 աշխատակիցներ, նրանցից 34-ը մասնավարժներ են: Գործում են տարիքային 16 խմբեր, որոնք աշխատում են պետական համալիր ծրագրով՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները:

Նախադպրոցական կրթությունն ու դաստիարակությունը համայնքի գրեթե բոլոր մանկապարտեզներում կայուն հիմքերի վրա են դրված: Նրանցում նախակրթությունն իրականացվում է ժամանակակից մեթոդական ուղեցույցներով, ծրագրերով և նախադպրոցական կրթության մասին օրենքի պահանջներով:

Համայնքում խնդիրներ կային 0-6 տարեկան երեխաների կրթության գործը կազմակերպելու ուղղությամբ, սակայն նորակառույց նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունը, որը ազգային ժողովի պատգամավոր Կարեն Կարապետյանի նվերն է մեր համայնքին, վերջնականապես լուծեց այդ հարցը՝ իր տանիքի տակ առնելով 100 երեխայի:

Տարվա ընթացքում ակտիվ է անցել համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասնակցությունը՝ մարզային, հանրապետական, միջազգային միջոցառումներին, մրցույթ

փառատոններին (Ա. Մարգարյանի անվան մշակույթի պալատ, արվեստի դպրոց, մանկապատանեկան մարզադպրոց, կենտրոնական գրադարան):

Արվեստի դպրոց ՀՈԱԿ է հաճախում 324 սան, որոնց հետ աշխատում են 32 մանկավարժ: 2017 թվականին սաներից՝ 8 հոգին մասնակցել են «Վերածնունդ» միջազգային IX փառատոնին, «Իզաբել» հանրապետական XII փառատոնին, «Արտ Սյուզիք» VIII մրցույթ-փառատոնին և արժանացել են I կարգի դափնեկիր-2 հոգի, II կարգի դափնեկիր-2 հոգի, IV կարգի դափնեկիր-2 հոգի, V կարգի դափնեկիր-2 հոգի: Մասնակցել են Ֆրանսիայի Դեսին քաղաքում կայացած «Կոմիքսներ» փառատոնին- արժանացել են պատվավոր մրցանակի: Մասնակցել են համահայկական նկարչական մանկապատանեկան VI մրցույթ փառատոնին- արժանացել են պատվոգրի: Մասնակցել են «Պետական աջակցության մշակութային միջոցառումներ»-ի ծրագրի շրջանակներում պատանի երաժիշտ կատարողների Լոռու մարզային մրցույթ-փառատոնին-6 աշակերտ արժանացել են շնորհակալագրերի՝ գերազանց և լավագույն մասնակցության համար:

Ա. Մարգարյան անվան մշակույթի պալատ ՀՈԱԿ է հաճախում 245 աշակերտ, որտեղ գործում է 14 խումբ: Կերպարվեստի խմբի սաները մասնակցել են «Ազգային տոներ, ծեսեր, խաղեր» խորագիրը կրող համահայկական մանկապատանեկան նկարչական 7-րդ մրցույթ-փառատոնին՝ արժանացել են խրախուսական մրցանակի, վոկալ խմբի սաները մասնակցել են «Նոր մեղեդի» մանկապատանեկան երաժշտական մրցույթ-փառատոնին և արժանացել են 1 պատվավոր դիպլոմի, 1 մասնակից զբաղեցրել է 3-րդ տեղ: Մասնակցել են «Նոր ձեռքեր» դեկորատիվ կիրառական արվեստի 9-րդ մրցույթ-փառատոնին և արժանացել են 2-րդ կարգի մրցանակի- 4 հոգի, 3-րդ կարգի մրցանակի - 3 հոգի, 4-րդ կարգի մրցանակի -1 հոգի: Պարային խումբը մասնակցել է «Պարատուն» պարային փառատոնին, Գյումրիում պարի միջազգային օրվան նվիրված միջոցառմանը, որտեղ արժանացել են շնորհակալագրի, ինչպես նաև մասնակցել են «Պետական աջակցության մշակութային միջոցառումներ»-ի ծրագրի շրջանակներում Ազգային նվագարանների, երգի, պարի և ասմունքի Լոռու մարզային փառատոնի են «Պար» անվանակարգում արժանացել են պատվոգրի՝ գերազանց մասնակցության համար, նույն ծրագրի շրջանակներում ժող. նվագարաններ անվանակարգում արժանացել են պատվոգրի՝ գերազանց մասնակցության համար, երգեցողություն անվանակարգում արժանացել են պատվոգրի՝ գերազանց մասնակցության համար (1 հոգի), «Երգ» անվանակարգում արժանացել են պատվոգրի՝ լավագույն մասնակցության համար (1 հոգի): Ասմունքի սաները մասնակցել են «Լիրիկա» ասմունքի հանրապետական մրցույթ փառատոնին, որտեղ 1-ին հորիզոնականը զբաղեցրել են- 2 հոգի, 2-րդ հորիզոնականը-1 հոգի և 3-րդ հորիզոնականը- 3 հոգի:

«Մանկապատանեկան մարզադպրոց» ՀՈԱԿ են հաճախում 218 երեխա, որտեղ գործում է 5 մարզաձև (ազատ և հունահռոմեական ըմբշամարտ, ակրոբատիկա, շախմատ, ֆուտբոլ), գործում է 15

խումբ: Մասնակցել են 37 մրցումների,որից 11-ը միջազգային կարգի, 31-ը ընկերական և ստուգողական հանդիպումներ: 28 սան զբաղեցրել են 1-ին տեղ, 31 սան 2-րդ տեղ տեղ, 33 սան 2-րդ տեղ: Միջպետական մրցույթների մասնակցել են 16 սան, որից՝ 4-ը 1-ին տեղ, 7-ը 2-րդ տեղ, 5-ը 3-րդ տեղ :

		Հաստատությունների թիվը	Դրանցում գրավածների թիվը, սան	Աշակերտների թիվը, մարդ	
				առկա	նախատեսված
1	Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն	5	74	308	295
2	Նախակրթարան	4		86	
3	Թիվ 1 հիմնական դպրոց	1	59	առկա	նախատեսված
				378	422
4	Թիվ 2 հիմնական դպրոց	1	48	380	520
5	Թիվ 6 միջնակարգ դպրոց	1	66	475	240 Երկու հերթավոյս
				Թիվ 3 հիմնական դպրոց	1
	Ավագ դպրոց	1	49	235	601
6	Արմանիսի հիմնական դպրոց	1	18	27	200
7	Քոլեջ/ վարժարան	3	94	262	480
8	ԲՈՒՀ	1	27	180	45
9	Արվեստի դպրոց	1	35	326	
10	Մշակույթի պալատ	1	15	247	
11	Մարզադպրոց	1	16	217	
12	Ուրասարի հիմնական դպրոց	1	13	43	
13	Կաթնաղբյուրի միջնակարգ դպրոց	1	17	107	

Առողջապահություն

Համայնքում գործում է 1 բժշկական կենտրոն, 1 պոլիկլինիկա: Առողջապահության ոլորտում լուրջ խնդիր կա՝ կապված բուժաշխատողների վերապատրաստման և համակարգը նոր, երիտասարդ կադրերով համալրելու հետ: Բուժապասարկման նյութատեխնիկական բազան ևս նոր ժամանակակից բուժարքավորումներով համալրման կարիք ունի:

Ստեփանավանում գործում է նաև ՀՀ առողջապահության նախարարության պետական հիգիենիկ հակահամաճարակային տեսչության Լոռու մարզային կենտրոնի Ստեփանավանի ներմարզային կայանը, որը հետևում է քաղաքի սանիտարական վիճակին, վերահսկում վարակիչ, ինֆեկցիոն հիվանդությունները, փորձում կանխարգելել համաճարակների տարածումը քաղաքում և այլն: Հակահամաճարակային կենտրոնը գործում է քարե հին շենքում, որն ունի հիմնանորգման անհրաժեշտություն: Լաբորատորիաների և նյութատեխնիկական բազայի վիճակը բավարար է:

Անվանումը	Հաստատությունների թիվը	Դրանցից քանի՞սն են գործում	Դրանցում զբաղվածների թիվը, մարդ	Ըստ նախագծի մահճակալների թիվը
1. <<Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն>> ՓԲԸ	1	1	91	50
2. Պոլիկլինիկա	1	1	94	X
3. Պետական հիգիենիկ համաճարակային տեսչության կայան	1	1	13	X
4. Ստոմատոլոգիական բժշկական օգնություն իրականացնող հաստատություն	7	7	35	X
5. Դեղատուն	9	9	27	X
6. Ուրասարի բուժ կետ	1	1	1	X
7. Կաթնաղբյուրի բուժ կետ	1	1	1	

- **Ընդհանրական նպաստի համակարգում գրանցված ընդհանիրներ.**

1	Ընտանեկան նպաստ ստացող տնային տնտեսությունների քանակը	3700
2	Ընտանեկան նպաստի համակարգում փաստագրված տնային տնտեսությունների թվաքանակը	3900

- **Ջրադիմության և գործազրկության մակարդակները**

Համայնքում զբաղվածների բաշխվածությունն ըստ ոլորտների (մարդ)

1	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն	47
2	Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն	-

3.	Հանքագործական արդյունաբերություն	431
4.	Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում գյուղատնտեսական հումք մշակող	54
5.	Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	162
6.	Շինարարություն	23
7.	Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	753
8.	Գյուղատնտեսական ծառայություններ	27
9.	Հյուրանոցներ և ռեստորաններ	44
10.	Տրանսպորտ և կապ	81
11.	Տեղական ինքնակառավարում	57
12.	Կրթություն, այդ թվում նախադպրոցական	361
13.	Առողջապահություն	247
14.	Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում	43
15.	ՀՈԱԿ	138

Գործազրկության մակարդակը

		ընդհանուր	արական	իգական
1	Ընդամենը գրանցված գործազուրկներ, որից՝	2043	491	1552
2	միջնակարգ կրթությամբ	1156	298	858
3	միջին մասնագիտական կրթությամբ	765	152	613
4	բարձրագույն կրթությամբ	122	41	81

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Համայնքի վարչական տարածքում պետության կողմից գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվում են հանրապետական և մարզային ծրագրեր և միջոցառումներ կապված

փողոցների բարեկարգման, «Աշոտաբերդ» թաղամասի հիմնախնդրի, համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների և շքամուտքերի հիմնանորոգման, համայնքի մասնական այգու հիմնանորոգման, բազմաբնակարան շենքերի բակերում պարզ տիպի խաղահրապարակների կառուցման հետ:

Միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, արտասահմանյան երկրների համայնքների հետ համագործակցության շրջանակներում շարունակվող ծրագրերից է համայնքի փողոցների գիշերային լուսավորության ցանցի ընդլայնումը՝ հին լուսատուների փոխումը նոր էներգախնայողական տեսակով, ավտոմատ կառավարման համակարգի ներդրումը: «Վորդ Վիժն Հայաստան» զարգացման և բարեգործական միջազգային կազմակերպությունը համայնքի երիտասարդների մասնակցությամբ շարունակելու է համայնքային ծառայության ուսումնական ծրագիրը: 2017 թվականից համայնքապետարանը մասնակցության հայտ է ներկայացրել և անցել ծրագրի առաջարկի 2-րդ փուլ, որով խոշորացված համայնքը սոց ներդրումների և տարածքային կառավարման հիմնադրամի ծրագրային ավելի քան 200 մլն դրամ արժողությամբ մրցույթին ներկայացրել է բարեկարգման, աղբահանության, ինչպես նաև արտադրական հոսքագծի տեխնիկական միջոցների ձեռքբերման և բիզնես ծրագրով համայնքի բյուջե եկամուտներ ներգրավման նպատակով: Ծրագրի իրականացման հեռահար տեսլականը համայնքը ավելի մաքուր, բարեկարգ, զբոսաշրջության համար գրավիչ և հարմարավետ դարձնելն է: 2018 թվականին համայնքապետարանի ծրագրային և ներդրումային աջակցությամբ սոց ներդրումների և տարածքային կառավարման հիմնադրամի կողմից իրականացվող համաբուժարանի շենքի կապիտալ հիմնանորոգումը կհասցվի ավարտին: 2018 թվականին համայնքի ավագանին հաստատել է պետական բյուջեից նպատակային հատկացում՝ սուբվենցիա ստանալու ծրագիրը, որը կուղղվի Ստեփանավան համայնքի քաղաքային զբոսայգու հիմնանորոգմանը 25 մլն դրամ արժողությամբ: Քաղաքային և գյուղական համայնքներում համայնքային բյուջեից կներդրվի 5 մլն դրամ սպորտային և խաղային հրապարակների ու բակերի բարեկարգման համար:

Ուրասար գյուղում հիմնախնդիրները շատ են, գրեթե բոլոր ոլորտներում անհրաժեշտություն կա վերակառուցելու, արդիականացնելու, բարեկարգելու և այլն, սակայն կան նաև այնպիսի չլուծված խնդիրներ, որոնք հրատապ լուծում են պահանջում: Դրանց լուծման համար անհրաժեշտ է պետական աջակցություն, որը հնարավորություն կտա իրականացնելու մեծ ծախսեր պահանջող առաջնային անհրաժեշտության հիմնախնդիրները՝ համայնքի տարածքում պետության կողմից

Նախատեսվող ծրագրերն են՝ համայնքի 1936թ.-ին կառուցված խմելու ջրատարի 6 կմ ներքին և արտաքին ցանցի վերակառուցումը.

- համայնքի մշակույթի տան հիմնանորոգումը
- միջհամայնքային և գյուղամիջյան ճանապարհների վերանորոգումը համայնքի տարածքում մասնավոր ընկերության կողմից նախատեսվող ծրագրերն են՝
- համայնքի գերեզմանատան ցանկապատումը
- համայնքի փողոցային լուսավորության ցանցի կառուցումը:

Կաթնաղբյուր գյուղական տարածքում գալիք հինգ տարիների համար պետության և համայնքի կողմից նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ծրագրերը՝

- Հիմնանորոգել միջհամայնքային՝ Ստեփանավան – Կաթնաղբյուր ճանապարհը, որը կնպաստի ապրանքափոխադրումների ինքնարժեքի նվազեցմանը ինչն էլ կխթանի համայնքի տնտեսական զարգացմանը:
- Մասնավոր ընկերությունների ներգրավմամբ գյուղում հիմնել Կաթի վերամշակման ձեռնարկություն, որը կխթանի անասնազլխաքանակի աճին, կկրճատի արտադրանքի տեղափոխման ծախսերը, կստեղծի նոր աշխատատեղեր:
- Տեղացի և արտասահմանյան բարերարների միջոցներով հիմնել ինժեներական լաբարատորիա, ինչը կխթանի տեխնոլոգիական ոլորտի ընկերությունների և համայնքի միջև կապին, կնպաստի նոր որակի մասնագետների և ձեռներեցների ձևավորմանը:

2.4. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Ստեփանավան համայնքի զարգացման հիմնական խոչընդոտող գործոններն ու դժվարությունները ըստ ուղղությունների.

Զարգացման ուղղություններ	Հիմնական խոչընդոտներ ու դժվարություններ
գործարար միջավայրի բարելավումը և ձեռնարկատիրության խթանում	Ֆինանսական միջոցների բացակայություն, սպառման ապրանքների իրացման դժվարություններ, բնակչության շրջանում գործարար ոլորտի գիտելիքների պակաս, իրացման շուկայում արտադրանքի անմրցունակ լինելը
համայնքի գույքի կառավարում	Ֆինանսական միջոցների սղություն
նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպում	«Աշոտաբերդ» թաղամասի նախադպրոցական ուսումնական հաստատության նոր շենքի կառուցում և մարզադպրոցի հիմնանորոգում, գյուղական համայնքներում շենքային պայմանների բացակայությունը
ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպում՝ երիտասարդության ներգրավմամբ	Ակտիվ երիտասարդության բացակայություն և ներկա երիտասարդների պասիվություն, գյուղական համայնքներում մարզական կառույցների և գույքի բացակայություն, դրանց ձեռք բերման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն
համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանություն	Համայնքում գործարար միջավայրի բացակայություն, գործազրկություն, լրացուցիչ եկամուտների ստացման բացակայություն
ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսում	Նոր մարզադաշտի կառուցումն և գույքի ձեռք բերման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ
համայնքում բնակարանային շինարարության խթանում	Ծրագրային ներդրումներ և ֆինանսական միջոցների բացակայություն
համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարելավումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապահովում	Ֆինանսական միջոցների սղություն, գյուղական համայնքների ջրամատակարարման և գազամատակարարման ցանցերի բացակայություն, անավարտ և կիսակառույց շենք-շինությունների հիմնանորոգման և կառուցապատման ֆինանսական միջոցների բացակայություն
համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպումը, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանումը և շահագործում	Ճանապարհների անբավարար վիճակ: Համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանման և շահագործման համար ֆինանսական միջոցների սղություն
պետության պաշտպանության իրականացման աջակցում	Հնարավորինս հաղթահարվում է առանց խոչընդոտների
աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացում	Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արագ արձագանքման և իրազեկման պլանների բացակայություն, ուսումնական նյութերի և բնակչության հետ տարվող իրազեկման անբավարար աշխատանքներ

համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանություն	Բնակչության անբարեխիղճ վերաբերմունք Հսկողության ոչ պատշաճ մակարդակ
զբոսաշրջային հեռանկարներ ունեցող համայնքներում՝ զբոսաշրջության զարգացման խթանում	Տեղեկատվական ցուցատախտակների, քարտեզների (օտարալեզու) բացակայություն Ավտոճանապարհների ոչ բարվոք կարգավիճակ Հյուրանոցային կուլտուրայի ցածր մակարդակ Ֆինանսական ներդրումների սակավություն
համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում	Ակտիվ երիտասարդության բացակայություն և ներկա երիտասարդների պասիվություն
համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանում	Բնակչության սոցիալական վիճակ, աշխատատեղերի բացակայություն, արտագաղթ և արտագնա աշխատանք
համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացումը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծում	Մասնագետների և սարքավորումների պակաս, անվճար ծառայությունների անբավարար քանակ
համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խթանում	Հաշմանդամների տեղաշարժման ոչ բավարար հնարավորություն, ցածր ինտեգրվածություն գործարար միջավայրում
համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը նպաստել	Տեղեկատվական բազայի և մեթոդական ցուցումների ոչ լիարժեքություն, համայնքի երիտասարդների կամավորության պակասը, հանրային համախմբվածության և մասնակցության թույլ լինելը, տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին չտիրապետելը
բարեգործության խթանումը՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով	Արտերկրներում բնակվող մեր հայրենակիցների հետ մշտական կապի բացակայություն, նրանց համայնքային կյանքին ծանոթացնելու և մասնակից դարձնելու խնդիր, ինչպես նաև բարեգործությունների լայն լուսաբանման բացակայություն
Գյուղական համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացում	Գյուղմթերքի իրացման ցածր գներ, նախադպրոցական կրթության հաստատության բացակայություն, մշակույթի տան բացակայություն, սպորտ դահլիճի և խաղահրապարակների բացակայություն, միջհամայնքային և գյուղամիջյան ճանապարհների անմխիթար վիճակ, փողոցային լուսավորության պակասություն

2.5. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՄ) վերլուծություն

Համայնքի զարգացումն ապահովող միջոցառումների մշակման և իրարեեսական արդյունքների հասնելու համար իրականացվել է համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, արտաքին միջավայրի կողմից ընձեռնված հնարավորությունների և սպառնալիքների գնահատում և վերլուծություն.

Ուժեղ	Թույլ
<ul style="list-style-type: none"> • Առողջարանային քաղաքին բնորոշ բնակլիմայական պայմաններ • Հանգստյան գոտիների գոյություն ունեցող և կառուցվող հյուրանոցային ցանցեր • Ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներ, մաքուր օդ, անտառներ • Մաքուր քաղաք • Խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայություն • Համայնքի գազաֆիկացվածության բարձր աստիճան • Կապի և հոռահաղորդակցության բոլոր տեսակների առկայություն • Ոլորտային ենթակառուցվածքների առկայություն • Տեխնիկական բավարար ապահովվածություն ունեցող առողջապահական կառույցների առկայություն • Թեթև արդյունաբերության զարգացման համար ռեսուրսների առկայություն • Շինարարության ոլորտի զարգացման համար ռեսուրսների առկայություն • Ժամանակակից առևտրի և սպասարկման օբյեկտների առկայություն • Տուրիզմի զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ • Համայնքային իշխանության պատրաստակամ ներդրողների համար նպաստավոր պայմաններ • Անշարժ գույքի ցածր գներ • Նախադպրոցական, միջին մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների առկայություն • Քաղաքային համայնքում մշակութային կենտրոնների առկայություն և հարուստ պատմամշակութային ժառանգություն • Քաղաքում մարզական կառույցների առկայություն 	<ul style="list-style-type: none"> • Արտագնա աշխատուժի և արտագաղթի բարձր մակարդակ • Բնակարանային ֆոնդի մաշվածություն • Տնակային պայմաններում ապրող ընտանիքների առկայություն • Խմելու ջրի և ջրահեռացման համակարգերի վերանորոգման անհրաժեշտություն • Հեղեղատարների և ջրահեռացման համակարգի վատ վիճակ • Անբարեկարգ փողոցների և բակերի առկայություն • Համայնքում կիսակառույցների առկայություն • Վթարային շենքերի առկայություն • Սահմանափակ թվով բնապահպանական միջոցառումներ • Համայնքային ենթակառուցվածքների վերանորոգման և գույքի թարմացման անհրաժեշտություն • Ծառայությունների մատուցման մշակույթի ոչ բավարար մակարդակ • Գործարար-ակտիվ երիտասարդներ թույլ կապ • Գործազրկության բարձր մակարդակ • Ներքաղաքային տրանսպորտի անկանոն աշխատանք • Ժամանցի սահմանափակ հնարավորություն հատկապես երեկոյան ժամերին • Ֆինանսական այլընտարնքային միջոցների բացակայություն • Գյուղական համայնքներում ջրամատակարարման, ջրահեռացման և գազամատակարարման ցանցերի բացակայություն • Անբարեկարգ միջգյուղական և միջհամայնքային ճանապարհներ • Տրանսպորտային հաղորդակցության կապի ոչ բարվոք վիճակ շրջկենտրոնի և հարակից գյուղական համայնքների հետ • Գյուղական համայնքներում երիտասարդների և մեծահասակների ժամանցի կազմակերպման չլուծված հիմնախնդիրներ • Վարելահողերի ու խոտհարքների ռելեֆային բարձր խոչընդվածություն

	<ul style="list-style-type: none"> • Առատ տեղումների գերխոնավ հողերի պատճառով՝ ցածր բերքատվություն՝ • Բարձր աղբատության գործագրկության մակարդակ
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
<ul style="list-style-type: none"> • Զբոսաշրջության սպասարկման գործող համակարգ • Հայաստանը ԱՊՀ երկրների հետ կապող Երևան-Թբիլիսի միջպետական նշանակության ավտոմայրուղու բարեկարգ վիճակ • Արտադրական հզորությունների ստեղծման բազա • Գյուղատնտեսության զարգացման միտումներ • Համագործակցություն այլ համայնքների հետ • Անասնապահության զարգացման նախադրյալներ հիմնված հարուստ ալպիական արոտավայրերի և մարգագետինների առկայությամբ 	<ul style="list-style-type: none"> • Տարածքի սեյսմիկ անկայունություն • Տարերային աղետների վտանգ • Գործարար միջավայրի բացակայություն • Արտագաղթ • Բնակչության աճի ցածր տեմպ • Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման թույլ տեմպեր • Գյուղական համայնքներում գազաֆիկացման բացակայության պատճառով լրացուցիչ ծառահատումներ • Վարելահողերի ցածր բերքատվություն գյուղտեխնիկայի և այլ տեխնիկական միջոցների բացակայության պատճառով

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Ստեփանավան համայնքի տեսլականը համայնքի կայուն զարգացումն է, որին համայնքը ձգտում է հասնել 5 տարիների ընթացքում: Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի իրականացման արդյունքում ուրվագծվող տեսլականը հետևյալն է՝

- Հիմնանորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհներն ու փողոցները
- Բարելավել փողոցային լուսավորության, ջրամատակարարման, աղբահանության համակարգերի գործունեություն, քաղաքային համայնքը ապահովել շուրջօրյա խմելու ջրով, գյուղական համայնքներում կառուցել և հիմնանորոգել ջրամատակարարման, ջրահեռացման և գազաֆիկացման ցանցեր
- Ձեռք առնել հնարավոր միջոցներ համայնքի ողջ տարածքում ավարտին հասցնելու կիսակառույց քանդված շենք-շինությունների շինարարությունը
- Ստեղծել բարենպաստ գործարար միջավայր աշխատունակ սոցիալապես անապահով խավի համար

- Նպաստել համայնքի տարածքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը՝ զարկ տալով մանր և միջին բիզնեսի, գյուղատնտեսության զարգացմանը
- Կազմակերպել համայնքի բնակչության մարզամշակութային կյանքը, ազատ ժամանցն ու հանգիստը, նպաստել զբոսաշրջության զարգացմանը:
- Ակտիվորեն համագործակցել հասարակական կազմակերպությունների, ակտիվ քաղաքացիների հետ՝ նպաստելով համայնքում մասնակցային կառավարման ձևավորմանը:
- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թիվը նվազեցնել 10%-ով,
- Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճը հասցնել 11.3 %-ի,
- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի աճը նախորդ տարվա համեմատ հասցնել 3%-ով աճի:

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային, հանգստի և ժամանցի պայմանները, համայնքը դարձնել տարածաշրջանային զբոսաշրջության կենտրոն, մաքուր, բարեկարգ և գրավիչ բնակավայրեր:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 1

«Ստեփանավան համայնքի Չարենցի փողոցի հիմնանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի ճանապարհների վերակառուցում, Մ-3 միջպետական ճանապարհի երթևեկության բեռնաթափում				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ ճանապարհներ և մայրեր				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
560.0	0	0	.0	.0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
	2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
	1.1. Նախագծի պատվիրում				
	1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում				
	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
Ծրագրի բյուջեն	2.1.				
	2.2.				
	Ընթացիկ ծախսեր` 0 Կապիտալ ծախսեր` 560,0 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն` 560,0 մլն դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն, տարանցիք տրանսպորտային մեքենաների վարորդներ				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ-2022թ.				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախատեսվում է կապիտալ վերանորոգել փողոցը				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 2

«Ստեփանավան համայնքի Սոս Սարգսյանի փողոցի հիմնանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է, որը հանդիսանում է դեպի հանգստյան տներ և հանգստյան գոտիներ տանող հիմնական ճանապարհ					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ ճանապարհներ և մայթեր					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
		190,0	0	0	0	0
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
2018		2019	2020	2021	2022	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p align="center">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծի պատվիրում</p> <p>1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 0</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 190,0 մլն դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն՝ 190,0 մլն դրամ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն, զբոսաշրջիկներ, հովելներ					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախատեսվում է կապիտալ վերանորոգել փողոցը					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 3

«Ստեփանավան համայնքի Գ. Նժդեհի փողոցի հիմնանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է ,				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ ճանապարհներ և մայթեր				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
140.0	0	0	0	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
2018		2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
	1.1. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում				
	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
	2.1.				
	2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր` 0 Կապիտալ ծախսեր` 140,0 մլն դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն` 140,0 մլն դրամ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն, զբոսաշրջիկներ, հանգստացողներ				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Գ. Նժդեհի փողոցի վերակառուցումը սկսվել է 2013թ. և չի ավարտվել ֆինանսավորման բացակայության պատճառով:				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 4

«Ստեփանավան քաղաքային համայնքի փողոցների բարեկարգում»

(Ծրագրի սականում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է ,					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ ճանապարհներ և մայթեր					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
188.0	188.0	188.0	188.0	188.0		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ					
	1.1. Նախագծի պատվիրում					
	1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում					
	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ					
	2.1.					
	2.2.					
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր` 0 Կապիտալ ծախսեր`940,0մլն դրամ					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն`940,0մլն դրամ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն, զբոսաշրջիկներ,հանգստացողներ					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ-2022թ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Փողոցները 1988թ, ավերիչ երկրաշարժից հետո չեն բարեկարգվել և գտնվում են անմխիթար վիճակում					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 5

«Ստեփանավան համայնքի մարզադպրոցի հաստակների հիմնանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է,					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Առողջ ապրելակերպի և սպորտի խթանում					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
21,0	21,0	0,0	0,0	0,0		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p align="center">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծի պատվիրում</p> <p>1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր` 0</p> <p>Կապիտալ ծախսեր` 19,0 մլն դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն` 19,0 մլն դրամ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի ազգաբնակչությունը					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Փայտյա հին հաստակների քանդում և նոր հաստակների կառուցում վինիլից					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 6

«Ստեփանավան համայնքի մշակույթի պալատի հատակների, լուսամուտների և դռների փոխարինում նորով»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է .					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարեկարգ մշակույթի պալատ					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
		42,0	22,0	20,0	0,0	0,0
		2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
2018		2019	2020	2021	2022	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p align="center">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծի պատվիրում</p> <p>1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր` 0</p> <p>Կապիտալ ծախսեր` 42,0 մլն դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն` 42,0 մլն դրամ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գործող խմբակների սաները, Ստեփանավանի և հարակից համայնքների բնակչությունը					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2020թթ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Տեղադրված լուսամուտները և դռների մի մասը դարձել են ոչ պիտանի հետագա շահագործման համար					

Ծ Ր Ա Պ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Պ Ի Ր 7

«Ստեփանավան համայնքի քաղաքային մանկական այգու հիմնանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է ,					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բնակչության, զբոսաշրջիկների և հովելների ժամանցի համար					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	25.0	0	0	0	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ցուցանիշներ						
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p align="center">1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախագծի պատվիրում</p> <p>1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում պետ.պատվերում, դոնոր կազմակերպություններ, համայնքի բյուջե</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 0</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 25.0 մլն դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ընդհանուր բյուջեն 25.0 մլն դրամ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ստեփանավանի և հարակից համայնքների բնակչությունը, զբոսաշրջիկներ, հովելներ					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Երկար տարիների շահագործման ընթացքում կառուսելները դարձել են վտանգավոր հետագա շահագործման համար, իսկ անցուղիների սալիկները և եզրաքարերը վերակառուցման կարիք ունեն					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 8

«Ստեփանավան համայնքի փողոցների գիշերային լուսավորության ցանցի ընդլայնում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բանուկ փողոցներից է ,					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ունենալ բարեկարգ կենտրոնական հրապարակ					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք մլն.դրամ	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	22,0	4,4	4,4	4,4	4,4	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ					
Ծրագրի բյուջեն	1.1. Նախագծի պատվիրում					
	1.2. Ծրագրի իրականացման ընդգրկում, դոնոր կազմակերպություններ, համայնքի բյուջե					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	2.1.					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	2.2.					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Մտեփանավան համայնքի բնակչությունը					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ - 2022թ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Քաղաքի ծայրամասային փողոցների լուսավորում, գոյություն ունեցող լուսատուների փոխարինում նոր LED տիպի լուսատուներով					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 9

«Ուրասար գյուղական համայնքի խմելու ջրի ներքին և արտաքին ջրագծերի վերակառուցում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ուրասար համայնքում կազմակերպել կոմունալ տնտեսության աշխատանքները:						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքաբնակներին բավարար քանակի մանրէազերծված ջրով ապահովում						
	Ցուցանիշներ ան (%)	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2018	2019	2020	2021	2022	
20	40	80	100	0			
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Վերանորոգված արտաքին ցանցի խմելու ջրի գործող ջրագիծ						
	Ցուցանիշներ կմ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2018	2019	2020	2021	2022	
	0	0	0				
	2. Վերակառուցված ներքին ցանցի խմելու ջրի գործող ջրագիծ						
	Ցուցանիշներ կմ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2018		2019	2020	2021	2022		
0	0	0	0	0			
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Գործող ջրագծի վնասված խողովակները փոխարինել նորով:</p> <p>1.2. Տեղադրել փականով բաժանարարները՝ բաշխումը կատարելով հավասարաչափ:</p> <p>1.3. Պարբերաբար կատարել խմելու ջրի մանրէազերծում սանէպիդկենտրոնի օգնությամբ:</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Գործող ջրագծի վնասված խողովակները փոխարինել նորով:</p>						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 10 մլն դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 70 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 80 մլն դրամ:						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ, մեխանիզացիա, դրամական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	դրամական միջոցների ձեռքբերումը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ուրասար համայնքի բոլոր բնակիչները:						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբ՝ 2018թ.- Ավարտ՝ 2021թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Խմելու ջրագիծը գտնվում է անմխիթար վիճակում: Ներքին և արտաքին ցանցը ենթակա է վերակառուցման: Ջրի քանակը չի բավարարում բոլորին և ջուրը չի ֆիլտրվում ու չի մանրէազերծվում: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքի բոլոր բնակիչները կապահովվեն բավարար քանակի մաքուր ջրով:						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 10

«Ուրասար գյուղական համայնքի ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի և համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքներ պահպանում և շահագործում					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի բնակիչներին բարեկարգ ճանապարհով և հասարակական տրանսպորտով ապահովում:					
	Ցուցանիշներ աճ(%)	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
20	40	60	80	100		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգված միջհամայնքային, ներհամայնքային ճանապարհներ					
	Ցուցանիշներ կմ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
		2018	2019	2020	2021	2022
	2. Հասարակական տրանսպորտի առկայություն	Ցուցանիշներ երթուղի	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
2018	2019		2020	2021	2022	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Կատարել միջհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.2. Կատարել ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.3. Կատարել դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.4. Հեղեղատարներ կառուցել:</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Մարզպետարանի տրանսպորտի բաժնի հետ քննարկել, որպեսզի գործի հասարակական տրանսպորտի երթուղային տաքսի:</p>					
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 5.0 մլն դրամ</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 300.0 մլն դրամ</p> <p>Ընդհանուր բյուջեն՝ 305.0 մլն դրամ</p>					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ, մեխանիզացիա, դրամական միջոցներ					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	դրամական միջոցների ձեռքբերումը և բնական աղետները					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ուրասար համայնքի բոլոր բնակիչները և հարևան համայնքի բնակիչները					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբ՝ 2018թ.- Ավարտ՝ 2022թ.					
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Այժմ միջհամայնքային և ներհամայնքային ճանապարհները գտնվում են քայքայված վիճակում: Համայնքի բնակիչներ օգտվում են հարևան համայնքի հասարակական տրանսպորտից: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքի մեքենաների երթևեկությունը կլինի անվտանգ, գյուղացիները հեշտ կհասնեն բուժ-սպասարկման հաստատություններ, սպառման շուկաների սոցիալ-տնտեսական վիճակը կբարելավվի:					

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 10

«Ուրասար գյուղական համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ակտիվ մշակույթային կյանքի կազմակերպում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ցուցանիշներ աճ(%)	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2018	2019	2020	2021	2022	
			50	100			
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգված միջհամայնքային, ներհամայնքային ճանապարհներ						
	Ցուցանիշներ կմ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2018	2019	2020	2021	2022	
			2	2			
	2. Հասարակական տրանսպորտի առկայություն						
Ցուցանիշներ երթուղի	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2018	2019	2020	2021	2022		
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Կատարել միջհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.2. Կատարել ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.3. Կատարել դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում:</p> <p>1.4. Հեղեղատարներ կառուցում:</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Մարզպետարանի տրանսպորտի բաժնի հետ քննարկել, որպեսզի գործի հասարակական տրանսպորտի երթուղային տաքսի:</p>						
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 8.0 մլն դրամ</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 30.0 մլն դրամ</p> <p>Ընդհանուր բյուջեն՝ 38.0 մլն դրամ</p>						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աշխատուժ, մեխանիզացիա, դրամական միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	դրամական միջոցների ձեռքբերումը և բնական աղետները						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ուրասար համայնքի բոլոր բնակիչները և հարևան համայնքի բնակիչները						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբ՝ 2018թ.- Ավարտ՝ 2020թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Այժմ միջհամայնքային և ներհամայնքային ճանապարհները գտնվում են քայքայված վիճակում: Համայնքի բնակիչները օգտվում են հարևան համայնքի հասարակական տրանսպորտից: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքի մեքենաների երթևեկությունը կլինի անվտանգ, գյուղացիները հեշտ կհասնեն բուժ-սպասարկման հաստատություններ, սպառման շուկաների սոցիալ-տնտեսական վիճակը կբարելավվի:						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 11

«Ուրասար գյուղական համայնքի փողոցային լուսավորություն»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բնակավայրի բարեկարգումը				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ունենալ լուսավոր և գեղեցիկ համայնք				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
Փողոցային լուսավորության կետերի իսկապես	0	30			
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Լուսավորման կետերի անցկացում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
Լուսամուկների ,հաղորդալարեր իձեռքբերում/ հատ/կմ	0	30հատ 3 կմ			
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Լուսամուկների ձեռքբերում 1.2 Հաղորդալարերի ձեռքբերում 1.3 Փողոցային լուսամուկների տեղադրում				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝0.3 մլն.դրամ Կապիտալ ծախսեր՝1.2 մլն.դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝1,5մլն.դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	1.Ֆինանսական միջոցների առկայություն 2,Աշխատանքների կատարման պատրաստակամություն 3,Հենասյունների քանակի առկայություն				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ռիսկեր չկան				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ուրասար համայնքի բոլոր բնակիչները և հարևան համայնքի բնակիչները				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018թ- 2019թ				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագրի իրականացման արդյունքում Ուրասար համայնքում նախատեսվում է բոլոր փողոցների լուսավորության ապահովում և ունենալ լուսավորված ու գեղեցիկ համայնք:				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 12

«Կաթնաղբյուր գյուղական համայնքի գազաֆիկացում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի գազաֆիկացում				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի գազաֆիկացում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
40000000	10000000	15000000	15000000		
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Համայնքի բնակչության կենցաղային խնդիրների լուծում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
2018		2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. միջին ճնշման գազատարի կառուցում 3141գծ/մ</p> <p>1.2. ցածր ճնշման գազատարի կառուցում 3500 գծ/մ</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p>				
Ծրագրի բյուջեն	<p>Ընթացիկ ծախսեր՝ 1000000</p> <p>Կապիտալ ծախսեր՝ 3000000</p> <p>Ընդհանուր բյուջեն՝ 40000000</p>				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	ՀՀ պետ բյուջե				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսական ռեսուրսների բացակայություն				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն				
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ				
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>Համայնքը գազաֆիկացնելու նպատակով 2016թ.-ին իրականացվել է 3141 գծ/մ մ/ճ ստորգետնյա գազատարի կոռոզիոն վիճակի հետազոտման աշխատանքներ, կազմվել է միջին և ցածր ճնշման գազատարերի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթեր, որը կազմել է 1000000 ՀՀ դրամ: Համայնքի գազաֆիկացումը կբարելավի համայնքի բնակչության սոցիալ-կենցաղային իրավիճակը, կլուծի ջեռուցման խնդիրը ինչը կհանգեցնի անտառահատումների կրճատմանը:</p> <p>Կնպաստի համայնքում վերամշակման ձեռնարկությունների հիմնմանը /կաթի վերամշակման ձեռնարկություն/: Բնական գազի առկայությունը կնպաստի ազգաբնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը:</p>				

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 13

«Կաթնաղբյուր գյուղական համայնքի ջրամատակարարում»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Խմելու ջրի ցանցի կառուցում					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարձրացնել խմելու ջրի որակը, և հասանելի դարձնել ազգաբնակչությանը:					
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք		Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021	2022
		30000000	5000000	10000000	15000000	-
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարձրացնել խմելու ջրի որակը, սվազեցնել ջրի կորուստները					
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք		Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021	2022
		-	-	-	-	-
	2.					
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք		Թիրախային արժեքներ		
2018		2019	2020	2021	2022	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. ներհամայնքայի խողովակաշարերի հիմնանորոգում 20 1.2. կապտաժների վերանորոգում, ջրհավաք կայանի կառուցում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ					
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 5000000 Կապիտալ ծախսեր՝ 25000000 Ընդհանուր բյուջեն՝ 30000000					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Լոռու մարզպետարան, ՀՀ պետ բյուջե					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն					
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն					
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2021թթ					

Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքը չունի ջրամատակարարման միասնական ցանց: Խմելու ջուրը գյուղ է բերվում գյուղամերձ սարերի աղբյուրների ակունքներից: Մոտ 45-50 տարվա վաղեմություն ունեցող ջրագծերը ենթարկվել են ֆիզիկական մաշվածության և հիմնանորոգման կարիք ունեն: Իրականացնելով այս ծրագիրը, համայնքը կապահովվի որակյալ խմելու ջրով, կնվազի խմելու ջրի կորուստները, կբարելավվի գյուղի ազգաբնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:
-------------------------------	--

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 14

«Կաթնաղբյուր գյուղական համայնքային կենտրոն»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքային կենտրոնի կառուցում				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքում մշակույթի կենտրոն ունենալ				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
35000000	35000000	0	0	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Մշակութային կյանքի բարելավում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
	2.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ		
2018		2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. համայնքի կենտրոնի շենքի կառուցում 1.2. գույքի ձեռք բերում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 1500000 Կապիտալ ծախսեր՝ 33500000 Ընդհանուր բյուջեն՝ 35000000				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Լոռու մարզպետարան, ՀՀ պետբյուջե, բարեգործական կազմակերպություններ				

Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2019թթ

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր 14
«Կաթնաղբյուր գյուղական համայնքի ներհամայնքային ճանապարհներ»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ներհամայնքային ճանապարհների հիմնանորոգում				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ներհամայնքային ճանապարհների բարելավում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
3000000	1500000	1500000	0	0	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	2. Մշակութային կյանքի բարելավում				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
		2018	2019	2020	2021
	0				
	3.				
	Ցուցանիշներ	Ելակետայի և արժեք	Թիրախային արժեքներ		
2018		2019	2020	2021	2022
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. խճալցում 1.2. հիմնանորոգում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 150000 Կապիտալ ծախսեր՝ 150000 Ընդհանուր բյուջեն՝ 3000000				
Ծրագրի իրականացման	Համայնքի բյուջե, Լոռու մարզպետարան				

համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակչություն
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2020թթ

4. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում

Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրում ընդգրկված ծրագրերը ֆինանսավորվելու են՝

- Համայնքի սեփական եկամուտներից,
- Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներից
- Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներից,
- Բարեգործություն /սվիրատվություններից/
- Այլ աղբյուրներից:

5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ

Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մոնիթորինգը կիրականացվի հարցումների և փաստերի ուսումնասիրության հիման վրա, որով գնահատվում է զարգացման ծրագրերի անձնագրերով նախատեսված ցուցանիշների իրական լինելը, ծրագրի իրականացման արդյունավետությունը, բնակչության սոցիալական վիճակի փոփոխությունը: Հսկվում է ծրագրի իրականացման ընթացքը: Յուրաքանչյուր ծրագրի նակատմամբ իրականացված մոնիթորինգի ցուցանիշը նշված է մոնիթորինգի վերաբերյալ (Հավելված 1.1)՝ ըստ տարիների և թիրախային արժեքների: